

Sygn. akt V ACa 855/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Strugała
Sędziowie:	SA Roman Kowalkowski SO del. Rafał Terlecki (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Karolina Petruczenko

po rozpoznaniu w dniu 26 października 2018 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa M. K. (1)

przeciwko D. Z. (...) w T.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 23 października 2017 r., sygn. akt I C 2106/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.050 (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

III. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w T. na rzecz adwokata B. W. z Kancelarii Adwokackiej w T. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych wraz z należnym od tej kwoty podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

SSO del. Rafała Terlecki SSA Anna Strugała SSA Roman Kowalkowski

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 855/17

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w T. wpłynął pozew M. K. (1) o zasądzenie od pozwanego (...) T. D. Z. kwoty 200.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia.

W odpowiedzi na pozew, pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Wyrokiem z dnia 23 października 2017 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I C 2106/16 Sąd Okręgowy w T. oddalił powództwo; przyznał ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w T. na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. B. W. kwotę 3.600 zł powiększoną o należną stawkę podatku VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu oraz zasądził od M. K. (1) na rzecz pozwanego D. Z. kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następującego stanu faktycznego.

Powód M. K. (1) jest współwłaścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 18.1306, położonego w miejscowości M..

W dniu 8 grudnia 2015 r., do pozwanego (...) T. D. Z. wpłynął wniosek (...) o wszczęcie egzekucji przeciwko dłużnikom G. K., J. K. oraz powodowi M. K. (1), w oparciu o wyrok Sądu Rejonowego w T. X Wydział Cywilny z dnia 25 listopada 2014r. w sprawie (...) opatrzonego klauzulą wykonalności z dnia 2 listopada 2015r. Egzekucja została skierowana do nieruchomości dłużników, położonej w M. gmina

L., dla której Sąd Rejonowy w T. VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), ruchomości, wynagrodzenia za pracę, emerytury, renty, kont bankowych oraz wierzytelności. Egzekucja została wszczęta w dniu 10 grudnia 2015r. Pozwany zajął rachunek bankowy powoda w banku (...) S.A. Pismem z dnia 5 stycznia 2016r. bank poinformował pozwanego, że przyjął zajęcie rachunku bankowego do realizacji i pozostaje on zablokowany do wysokości zajęcia.

Na podstawie wniosku wierzyciela, komornik wszczął postępowanie egzekucyjne z nieruchomości stanowiącej działki o nr (...) o łącznej powierzchni 9,43 ha, położonej w M. I.

Sąd Rejonowy w T. prowadzi księgę wieczystą dla tej nieruchomości w udziałach: (...)części stanowiącej własność powoda, (...)części stanowiącej własność dłużnika G. K. oraz (...) części stanowiącej własność dłużnika J. K..

Dłużnik M. K. (1) złożył skargę na czynności komornika, wskazując, że komornik zajął jego rachunek bankowy, na którym znajdowały się środki pochodzące z dotacji unijnych.

W dniu 7 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w T. w sprawie (...)uchylił zajęcie rachunku bankowego powoda prowadzonego przez (...) Bank (...) S.A. w W.. Pismem z dnia 19 kwietnia 2017r., komornik sądowy D. Z. poinformował Bank (...) S.A., że dokonane w sprawie zajęcie rachunków bankowych dłużnika M. K. (1) uległo uchyleniu w całości. Pozwany komornik sądowy, nie wyegzekwował żadnej kwoty z rachunku bankowego powoda.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, Sąd Okręgowy podał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, aktach sprawy egzekucyjnej(...) oraz aktach Sądu Rejonowego w T. (...)

Spór w analizowanej sprawie koncentrował się wokół oceny, czy zachowanie pozwanego komornika w toku prowadzonej egzekucji było działaniem niezgodnym z prawem w rozumieniu art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Sąd Okręgowy wskazał, że do przypisania komornikowi odpowiedzialności za szkodę miarodajne są ogólne przesłanki odpowiedzialności deliktowej, tj. zdarzenie, z którym system prawny wiąże odpowiedzialność na określonej zasadzie, powstanie szkody oraz wystąpienie związku przyczynowego między zdarzeniem a powstałą szkodą.

W toku procesu pozwany podnosił, że powód dokonał zajęcia rachunku bankowego, na którym znajdowały się środki przyznane powodowi w ramach dotacji z UE. W myśl przepisu art. 831 § 1 pkt 2a k.p.c. nie podlegają egzekucji środki pochodzące z programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, chyba że egzekwowana wierzytelność powstała w związku z realizacją projektu, na który te środki były przeznaczone. Środki wymienione w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, to - będące środkami publicznymi - środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany - komornik sądowy D. Z. wykonywał wszystkie czynności egzekucyjne zgodnie z przepisami prawa stosując się ściśle do wniosku wierzyciela o wszczęcie egzekucji. W myśl przepisu art. 803 k.p.c. pozwany miał możliwość prowadzenia egzekucji o objęte tytułem wykonawczym (wyrok Sądu Rejonowego w T. z dnia 25 listopada 2014r.(...)) roszczenie i ze wszystkich części majątku powoda. Wierzyciel, którym w niniejszej sprawie była (...), we wniosku o wszczęcie egzekucji, dokładnie oznaczył świadczenie, jakie ma być spełnione oraz wskazał sposoby egzekucji. Jednym ze sposobów, w jaki pozwany komornik sądowy miał wyegzekwować należność, było zajęcie rachunku bankowego. Zajęcie rachunku bankowego, polega na złożeniu dyspozycji do banku, w którym dłużnik posiada rachunek

bankowy, o zakazie dokonywania dalszych wypłat z tego rachunku, ewentualnie, jeśli na rachunku znajdują się środki pieniężne, o przesyłanie ich do komornika sądowego. Nie wszystkie środki znajdujące się na rachunku bankowym, podlegają zajęciu. Komornik dokonujący zajęcia rachunku bankowego nie jest w stanie przewidzieć czy na rachunku tym znajdują się środki wolne od zajęcia, czy środki podlegające zajęciu. Ewentualne decyzje o zwolnieniu części środków zgromadzonych na rachunku bankowym jako niepodlegające zajęciu może nastąpić po uzyskaniu przez niego informacji o pochodzeniu środków lub na skutek skargi na tę czynność komornika. Komornik ma bowiem obowiązek wykonania wniosków egzekucyjnych wierzyciela i jest związany wskazanymi przez wierzyciela sposobami egzekucji.

Sąd Okręgowy także podkreślił, iż przepis art. 804 k.p.c. wprowadza zakaz badania przez organy egzekucyjne zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym, rozgraniczając wyraźnie kompetencje organów rozstrzygających o roszczeniu od kompetencji organów powołanych do wykonania wydanego orzeczenia. Z powyższych względów organ egzekucyjny, któremu przedkładany jest tytuł wykonawczy wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego nie jest uprawniony do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym. Zatem pozwany nie był zobowiązany do badania rodzaju i źródła wierzytelności, jakie znajdowały się na rachunku bankowym powoda oraz badania czy istnieje podstawa prawna do zwolnienia określonej wierzytelności spod zajęcia.

Na skutek skarg powoda na czynności komornika, z uwagi na znajdujące się na rachunku bankowym powoda środki pochodzące z dotacji unijnych, w dniu 7 kwietnia 2017r. Sąd Rejonowy w T. w sprawie (...) uchylił zajęcie rachunku bankowego powoda, prowadzonego przez (...) Bank (...) S.A. w W., o czym pozwany pismem z dnia 15 kwietnia 2017r., zawiadomił w/w bank. Niezależnie od powyższego, Sąd Okręgowy ustalił, że żadna kwota z rachunku bankowego powoda nie została wyegzekwowana przez pozwanego. Na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, w szczególności akt komorniczych (...),

niewątpliwym jest, że postępowanie egzekucyjne wobec powoda, prowadzone było przez pozwanego w sposób zgodny z prawem. Działań pozwanego komornika, zdaniem Sądu Okręgowego, nie można oceniać jako bezprawne, skoro opierały się na obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. W toku postępowania egzekucyjnego w żaden sposób nie zostały naruszone prawa powoda. W ocenie Sądu, nie wystąpiły w sprawie żadne przesłanki odpowiedzialności komornika, o jakich mowa w przepisie art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Sąd I instancji zważył także, że w omawianej sprawie powód i jego pełnomocnik nie potrafili w sposób jednoznaczny sprecyzować swojego roszczenia i wskazać czy żądana kwota 200.000 zł jest odszkodowaniem za szkodę poniesioną na skutek działań Komornika czy też zadośćuczynieniem za doznaną krzywdę. Powód na rozprawie w dniu 23

października 2017 r. wskazywał, iż domaga się zadośćuczynienia. Nie potrafił jednak wskazać podstaw faktycznych tego żądania. Uzasadniając swoje stanowisko powód nawiązywał do odpowiedzialności odszkodowawczej. W piśmie z dnia 26 lutego 2017 r. pełnomocnik powoda wskazywała, iż podstawą żądania zadośćuczynienia stanowią przepisy art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w zw. z art. 448 k.c.

W ocenie Sądu Okręgowego żądanie zadośćuczynienia również nie znajduje podstaw do uwzględnienia.

Zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Zatem przyznanie stosownego zadośćuczynienia w oparciu o powyższy przepis możliwe jest w przypadku naruszenia dóbr osobistych. Powód w niniejszym postępowaniu w żaden sposób nie sprecyzował jakie konkretne dobra osobiste zostały naruszone działaniami komornika. W oparciu o przepis art. 6 k.c. to na powodzie

ciążył obowiązek wykazania przesłanek odpowiedzialności Komornika. Powód w żaden sposób nie sprostał temu obowiązkowi. Szczegółowa analiza akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego D. Z. zdaniem Sądu, pozwala na przyjęcie, iż wszystkie podejmowane przez niego działania były zgodne z prawem, znajdowały umocowanie w treści tytułu wykonawczego i wnioskach wierzyciela.

W tej sytuacji dowód z przesłuchania świadka J. K., zdaniem Sądu Okręgowego należało oddalić. Wobec braku podstaw do przyjęcia, iż działania Komornika były bezprawne prowadzenie postępowania w zakresie szkody jakiej doznał powód było bezcelowe. Warunkiem odpowiedzialności odszkodowawczej jest bowiem łączne spełnienie przesłanek, które zostały wskazane i omówione w niniejszym uzasadnieniu.

Wobec bezzasadności powództwa, Sąd I instancji oddalił je w całości w punkcie pierwszym wyroku.

O kosztach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. W niniejszej sprawie powód jako strona przegrywająca ma obowiązek, zwrotu pozwanemu kosztów postępowania, na które składają się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 5.400 zł. Powyższa kwota ustalona została w oparciu o § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r.

W punkcie drugim orzeczenia, Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. B. W. kwotę

3.600 zł powiększoną o należny podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu stosownie do treści § 4 oraz § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa, zaskarżając go w całości, zarzucając mu:

1. nie rozpoznanie istoty sprawy i skutek oddalenia wniosków dowodowych strony powodowej i nie przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron przy jednoczesnym ustaleniu, że działania pozwanego - komornika D. Z. były zgodne z prawem, a zatem nie doszło do zaistnienia jednej z przesłanek, które uzależniają możliwość dochodzenia przez powoda M. K. (1) zadośćuczynienia za doznaną krzywdę,

2. naruszenie art. 831 § 1 pkt 2a k.p.c. w zw. z art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez ich niezastosowanie i ustalenie, iż pozwany - komornik D. Z. działał w granicach prawa, podczas gdy pozwany komornik, mimo posiadanej wiedzy, że na rachunku powoda M. K. (1) znajdują się środki pochodzące z dotacji unijnej - z mocy prawa wyłączone spod egzekucji, w dalszym ciągu prowadził egzekucję,

3. naruszenie art. 761 § 1 k.p.c. w zw. z art. 827 § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i niezasadne ustalenie, iż pozwany - komornik D. Z. podjął wszelkie działania zgodnie i w granicach prawa, podczas gdy pozwany, posiadając

wiedzę, że na koncie powoda znajdują się środki pochodzące z dotacji unijnej, nie wezwał dłużnika-powoda M. K. (1) do złożenia wyjaśnień i nie zawiesił egzekucji z rachunku bankowego powoda,

4. naruszenie art. 804 k.p.c. poprzez jego błędną subsumpcję i przyjęcie, że pozwany D. Z. nie był zobowiązany do badania, skąd pochodzą środki pieniężne na rachunku bankowym powoda i czy istnieje podstawa prawna do zwolnienia rachunku spod zajęcia, podczas gdy wskazany przepis stanowi wyłącznie o braku uprawnień organu egzekucyjnego do badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tytułem wykonawczym,

5. naruszenie art. 258 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku o przesłuchanie w charakterze świadka J. K., w sytuacji, gdy świadek został powołany na okoliczności istotne dla sprawy, a związane z utratą zdrowia i krzywdą, której doznał powód M. K. (2) działań pozwanego,

6. naruszenie art. 208 § 1 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c. poprzez nieprzywrócenie terminu do przedłożenia informacji z (...) Bank (...) S.A. dotyczącej wartości środków pieniężnych z dotacji Unii

(...) dla rolników oraz informacji, czy wypłata tych środków została zablokowana na skutek działań pozwanego komornika, mimo iż okoliczności te miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy i mimo, że powód uprawdopodobnił, że nie zgłosił ich we właściwym czasie bez swojej winy, albowiem przebywał w Areszcie Śledczym w T.,

7. naruszenie art. 299 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. drugie k.p.c. poprzez nieprzeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron, mimo iż w sprawie pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy,

8. naruszenie § 4 oraz § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu poprzez przyznanie ze Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w T. na rzecz Kancelarii Adwokackiej (...) kwoty 3.600,00 zł powiększonej o należną stawkę podatku VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną z urzędu, podczas gdy kwota ta, przy wartości przedmiotu sporu do 200.000,00 zł, winna wynosić 5.400,00 zł powiększone o należną stawkę podatku VAT.

Wobec powyższego, powód wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego,

ewentualnie, w przypadku nie uwzględnienia wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, powód wniósł o:

2. zmianę zaskarżonego wyroku w całości i uwzględnienie powództwa poprzez zasądzenie od pozwanego D. Z. na rzecz powoda M. K. (1) kwoty 200.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

3. zasądzenie na rzecz adw. B. W. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu przed Sądem I instancji w wysokości 5.400 zł,

4. zasądzenie na rzecz adw. B. W. kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi M. K. (1) z urzędu w postępowaniu odwoławczym według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację, pozwany wniósł o:

1. oddalenie apelacji w całości,

2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako niezasadna, podlegała oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy poczynił szczegółowe ustalenia okoliczności faktycznych sprawy stosownie do potrzeb zakreślonych granicami żądania strony powodowej, przeprowadził dokładną analizę dowodów zebranych w sprawie, rozważył wyczerpująco racje obu stron, konfrontując je z dowodami i oceniając według zasad logiki w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c., wreszcie wskazał na podstawę prawną rozstrzygnięcia, dając wyraz swojemu stanowisku w uzasadnieniu wyroku, sporządzonym zgodnie z wymogami art. 328 § 2 k.p.c. W związku z czym Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Okręgowy i czyni je podstawą swego rozstrzygnięcia. Sąd II instancji podziela również dokonaną przez Sąd pierwszej instancji ocenę materiału dowodowego, a także poczynione przez ten Sąd rozważania prawne.

Jako pierwszy Sąd Apelacyjny rozpoznał zarzut naruszenia przepisu art. 386 § 4 k.p.c., jako wywołujący najdalej idące skutki procesowe.

Wyjaśnić należy, że zgodnie z przepisem art. 386 § 4 k.p.c. sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Rozstrzygnięcie o uchyleniu i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania następuje zatem w razie stwierdzenia takich wad orzeczenia w postępowaniu sądu I instancji, których sąd apelacyjny nie może sam usunąć, wydając orzeczenie reformatoryjne.

Na gruncie powyższego przepisu nierozpoznanie istoty sprawy definiuje się jako nierozpoznanie merytoryczne zgłoszonych w sprawie roszczeń (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 1998 r., I CKN 804/97, LEX nr 151644) bądź zaniechanie przez sąd I instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominięcie

merytorycznych zarzutów pozwanego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22). Nierozpoznanie istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c. definiuje się też jako nie wyjaśnienie i pozostawienie poza oceną okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania normy prawa materialnego, będącej podstawą roszczenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 1998 r., III CKN 411/97, LEX nr 1228369).

Wymaga przy tym podkreślenia, iż prawidłowe rozstrzygnięcie w danej sprawie powinno być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego w sposób określony przepisami kodeksu postępowania cywilnego oraz dokonaniem wszechstronnej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku postępowania.

Przenosząc powyższe ogólne uwagi na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że Sąd Okręgowy prawidłowo rozpoznał żądanie powoda. Nie można też temu Sądowi zarzucić, iż wobec nie uwzględnienia wszystkich wniosków dowodowych strony powodowej, uchybił swoim obowiązkom. Trzeba tu bowiem wyjaśnić, iż Sąd I instancji słusznie uznał, że brak było podstaw do przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron. Dowód ten był bowiem zbędny dla wydania rozstrzygnięcia, albowiem dowód z akt komorniczych nie potwierdził aby pozwany dopuścił się bezprawnych działań w stosunku do powoda. Tym samym zbędne było przesłuchanie powoda, albowiem wobec nie wykazania podstawowej przesłanki żądania, tj. bezprawności czynności dokonanej przez Komornika sądowego, zbędne było prowadzenie dalszego postępowania dowodowego w zakresie wysokości szkody. Wyjaśnić przy tym należy, że dowód z przesłuchania powoda nie mógł stanowić podstawy ustalenia bezprawności działania komornika, albowiem okoliczność ta musi wprost wynikać z dokonanej czynności i rzeczywistych działań Komornika sądowego, co winno wynikać z akt komorniczych. Dlatego też dowód ten był nieodpowiedni dla wykazania twierdzenia powoda.

Zauważyć również należy, że Sąd Okręgowy dokonał rozważań w zakresie zasadności powództwa strony powodowej tak w kontekście przepisu art. 23 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, jak i przepisów regulujących instytucję zadośćuczynienia.

W tym stanie rzeczy stwierdzić należy, że Sąd Okręgowy poddał żądanie powoda merytorycznemu rozpoznaniu. Sąd nie uchylił się od rozważenia wszystkich przesłanek roszczenia powoda. Nie można zatem temu Sądowi zarzucić, iż nie rozpoznał istoty sprawy.

W dalszej kolejności podkreślić należy, że strona powodowa w apelacji sprecyzowała, iż w toku niniejszego postępowania domaga się zadośćuczynienia.

W sprawie bezsporne jest, że na gruncie przepisu art. 831 k.p.c. wyłączone są spod egzekucji środki pochodzące z dotacji unijnej. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 26 lutego 2015 r. (III CZP 104/14, LEX nr 1646367), przesądził bowiem, że zajęcie rachunku bankowego nie może obejmować środków, o których mowa w art. 831 § 1 pkt 2a k.p.c., chyba że egzekwowana wierzytelność powstała w związku z realizacją projektu, na który te środki były przeznaczone.

Trzeba jednak zważyć, że pozwany w ramach wykonywanych czynności zajął rachunek bankowy powoda, zgodnie z żądaniem wierzyciela. Komornik jest bowiem organem egzekucyjnym mającym obowiązek prowadzić postępowanie egzekucyjne zgodnie z przepisami je regulującymi, treścią tytułu wykonawczego i wnioskiem egzekucyjnym. Organ egzekucyjny jest zatem związany wnioskiem o wszczęcie egzekucji, a więc między innymi wskazanym w nim sposobem egzekucji (art. 797 k.p.c. i art. 799 k.p.c.). Natomiast zgodnie z przepisem art. 889 § 1 k.p.c. w celu dokonania egzekucji z wierzytelności z rachunku bankowego komornik ogólnej właściwości dłużnika: przesyła do banku, w którym dłużnik posiada rachunek, zawiadomienie o zajęciu wierzytelności pieniężnej dłużnika pochodzącej z rachunku bankowego do wysokości należności będącej przedmiotem egzekucji wraz z kosztami egzekucyjnymi i wzywa bank, aby nie dokonywał wypłat z rachunku bez zgody komornika do wysokości zajętej wierzytelności albo zawiadomił komornika w terminie siedmiu dni o przeszkodzie do przekazania zajętej kwoty; zawiadomienie jest skuteczne także w przypadku niewskazania rachunku bankowego oraz zawiadamia dłużnika o zajęciu jego wierzytelności z rachunku bankowego, doręczając mu odpis zawiadomienia skierowanego do banku, o zakazie wypłat z rachunku bankowego. Zauważyć zatem należy, że z chwilą zajęcia rachunku bankowego, Komornik sądowy nie ma możliwości zweryfikowania jakie środki pieniężne się na nim znajdują. Obowiązujące przepisy prawne nie dają bowiem komornikowi możliwości ustalenia środków jakie znajdują się na rachunku bankowym przed jego zajęciem. Dopiero po dokonaniu zajęcia, bank w którym zajęty został rachunek bankowy bądź dłużnik może podnieść twierdzenie o niedopuszczalności zajęcia konkretnych środków. Zgodzić się zatem należy ze stanowiskiem Komornika sądowego, iż nie miał on obowiązku weryfikować skąd konkretnie pochodzą środki pieniężne znajdujące się na rachunku bankowym dłużnika. Dopiero złożenie

informacji przez stronę postępowania egzekucyjnego obliguje Komornika do ustalenia czy środki znajdujące się na rachunku bankowym podlegają egzekucji.

Zważyć zaś należy, że w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez pozwanego m.in. w stosunku do powoda, powód nie zawiadomił Komornika sądowego, iż na rachunku znajdują się pieniądze z dotacji unijnej, ale złożył skargę na czynności komornika sądowego. W wyniku rozpoznania przedmiotowej skargi, Sąd Rejonowy w T., postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2017 r., w sprawie (...) uchylił zaskarżone zajęcie.

Stwierdzić zatem należy, że przy pierwszej czynności, w toku której możliwe było sprawdzenie stanu środków pieniężnych na rachunku bankowym powoda, zajęcie zostało uchylone.

W tym stanie rzeczy, brak jest podstaw do uznania, że działanie pozwanego było nieprawidłowe. Komornik sądowy nie miał wiedzy o środkach znajdujących się na rachunku bankowym. Natomiast Sąd Rejonowy stwierdzając, iż znajdują się tam środki z dotacji unijnej, a więc środki nie podlegające egzekucji, uchylił zajęcie rachunku bankowego.

Przypomnieć zaś należy, że na podstawie art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2018 r., poz. 1309 t.j.) Komornik jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności.

W niniejszej sprawie strona powodowa, mimo ciężącego na nim obowiązku wynikającego z przepisu art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. nie wykazała bezprawności działania pozwanego. Zauważyć należy, że zgodnie z przepisem art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W nauce prawa cywilnego przyjmuje się, że ten, kto powołuje się na przysługujące mu prawo, żąda czegoś od innej osoby, obowiązany jest udowodnić fakty uzasadniające to żądanie, ten zaś, kto odmawia uczynienia zadość żądaniu, a więc neguje uprawnienie żądającego, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w myśl ogólnych zasad to na powodzie spoczywa ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69, OSNCP 9/70. póź. 147), a na pozwanym obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających oddalenie powództwa (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, niepublikowane).

Powód zaś poza gołosłownym twierdzeniem, nie wykazał, iż Komornik sądowy działał nieprawidłowo. Trzeba tu zauważyć, że powód podnosił, iż pozwany pomimo wiedzy o środkach znajdujących się na rachunku bankowym w dalszym ciągu prowadził egzekucję. Jednakże Komornik sądowy nie miał świadomości, iż na rachunku bankowym znajdują się środki z dotacji. Komornik powziął wiedzę o podstawie do wyłączenia przedmiotowych środków z egzekucji dopiero z chwilą złożenia przez dłużnika skargi na czynności komornika sądowego. Powód nie wykazał bowiem aby wcześniej informował pozwanego o tym fakcie. Ponadto Komornik sądowy nie był uprawniony do zaniechania dalszych czynności egzekucyjnych, bo jakkolwiek zajęcie rachunku bankowego stało się niedopuszczalne co do środków pochodzących z dotacji unijnej, to nadal istniały podstawy do kontynuowania egzekucji. Natomiast faktem jest, czemu nie zaprzeczył sam powód, iż pozwany nie pobrał żadnych środków z rachunku bankowego. Stwierdzić zatem należy, że Komornik nie wyegzekwował należności wierzyciela, pomimo formalnego zajęcia rachunku bankowego. Tym samym uznać należało prawidłowość działania Komornika, który po zaskarżeniu jego czynności, nie podjął się dalszych kroków, w celu pobrania środków z rachunku bankowego.

Wbrew przy tym twierdzeniom skarżącego, pozwany nie był zobowiązany do wysłuchania dłużnika albowiem nie zaistniały podstawy do zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Trzeba tu zważyć, że na podstawie art. 821 § 1 k.p.c. sąd może na wniosek zawiesić w całości lub części postępowanie egzekucyjne, jeżeli złożono skargę na czynności komornika lub zażalenie na postanowienie sądu. Jednak powód składając skargę na czynności komornika sądowego, tego rodzaju wniosku nie złożył. Natomiast inne podstawy zawieszenia postępowania egzekucyjnego nie wystąpiły w niniejszej sprawie, czego skarżący nie dowiódł także w złożonej apelacji. W rezultacie stwierdzić należy, że powód nie wykazał uchybienia przepisu art. 761 § 1 k.p.c. i art. 827 § 1 k.p.c.

Wobec powyższych ustaleń, za chybiony należało uznać zarzut pominięcia wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka J. K.. Powód podtrzymał w apelacji twierdzenie, iż świadek miał być słuchany na okoliczność utraty zdrowia przez powoda i doznania przez niego krzywdy z powodu działań Komornika sądowego. Jednakże jak już wyżej wyjaśnił Sąd Apelacyjny, zbędne było prowadzenie dowodu na dalsze okoliczności dotyczące odpowiedzialności pozwanego, w sytuacji gdy nie została wykazana podstawa roszczenia, tj. bezprawność działania pozwanego. Podnieść zaś należy, że zgodnie z przepisem art. 227 k.p.c. przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy

istotne znaczenie. Ewentualne skutki występujące u powoda, po zajęciu przez Komornika sądowego rachunku bankowego, są w niniejszej sprawie nieistotne albowiem powód nie dowiódł, że może domagać się zadośćuczynienia od pozwanego.

Za prawidłowe należało również uznać pominięcie dowodu z informacji z (...) Bank (...) S.A. albowiem w sprawie nie było sporne, iż na rachunku bankowym powoda znajdowały się środki z dotacji unijnej. Nie była też kwestionowana okoliczność zajęcia przedmiotowego rachunku bankowego. Zatem przeprowadzenie dowodu na tą okoliczność było zbędne. Twierdzenia powoda w tym zakresie były niesporne.

Natomiast zarzut naruszenia przepisu art. 804 k.p.c. Sąd Apelacyjny uznał za nieistotny, albowiem Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił na podstawie przepisów kodeksu postępowania cywilnego, iż Komornik sądowy jest zobligowany do prowadzenia postępowania egzekucyjnego zgodnie z wnioskiem. Dopiero po wskazaniu przez bank bądź dłużnika, iż dane świadczenie nie podlega egzekucji, dopuszczalna jest korekta wcześniej podjętych czynności. Powód nie zawiadomił bezpośrednio Komornika sądowego, ale złożył skargę na jego czynności. W toku postępowania przed Sądem Rejonowym, zostało potwierdzone, iż na rachunku bankowym znajdują się środki z dotacji unijnej. Sąd uchylił zajęcie rachunku bankowego. Co jednak istotne, w czasie rozpoznawania skargi na czynności komornika sądowego, pozwany nie podjął żadnych środków pieniężnych z rachunku bankowego powoda.

Dodatkowo wyjaśnić należy, że zgodnie z art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Jest to przepis, który zapewnia ochronę pewnej wartości niemajątkowej. Należy zauważyć, że na podstawie art. 448 k.c. kompensowana jest krzywda, a więc szkoda niemajątkowa wywołana naruszeniem dobra osobistego, polegająca na fizycznych dolegliwościach i psychicznych cierpieniach pokrzywdzonego. Zauważyć jednak należy, że w toku procesu przed Sądem I instancji, a także w apelacji, powód nie wskazał jakie jego dobro osobiste zostało naruszone. Sąd nie ma zaś obowiązku domniemywać podstawy krzywdy strony. Dlatego też wobec zaniechania wskazania podstawy swojego żądania, także i z tej przyczyny roszczenie powoda nie mogło zostać uwzględnione.

W rezultacie Sąd II instancji uznał wyrok Sądu Okręgowego za prawidłowy. Zarzuty powoda nie podważyły prawidłowości ocen, ustaleń i wniosków tego Sądu. Strona powodowa nie zdołała bowiem wykazać zasadności podniesionych zarzutów. Sąd uznał je zaś za chybione.

Uznając zatem prawidłowość rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, za prawidłowe należało również uznać orzeczenie o kosztach postępowania. Sąd Apelacyjny nie dopatrywał się przy tym nieprawidłowości przy zastosowaniu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku *w*^t sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. W dacie wniesienia pozwu stawka wynagrodzenia wynosiła bowiem 3.600 zł.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację powoda, o czym orzekł w punkcie I. sentencji wyroku.

O kosztach postępowania za instancję odwoławczą Sąd Apelacyjny orzekł w punkcie

II. sentencji wyroku na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265 t.j.), zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 4.050 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Powód jako przegrywający postępowanie odwoławcze jest bowiem zobligowany do zw^xrotu kosztów przeciwnikowi procesu, tj. pozwanemu.

Ponadto w punkcie III. wyroku Sąd II instancji przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. na rzecz adwokata B. W. z Kancelarii Adwokackiej w T. kwotę 2.700 zł wraz z należnym od tej kwoty podatkiem VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 4 i § 8 pkt 6 i § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016r., poz. 1714).